

Fatma Seda Şengül

Dr.Öğr.Üyesi, Bursa Uludağ Üniversitesi / Türkiye

fatmasedagurbetoglu@gmail.com & <https://orcid.org/0000-0001-7641-1541>

Oksident beşinci cildinin ilk sayısında üç araştırma makalesi ve bir kitap tanıtımına yer veriyor.

“İbn Kayyim el-Cevziyye'nin Tahrîf Anlayışı” adlı makalede Akif Göçmen, İbn Kayyim el-Cevziyye'nin İslâm reddiye geleneği içerisindeki konumuna ve bilhassa Yahudi ve Hıristiyan kutsal kitaplarına yaptığı tahrif eleştirilerinin mahiyetine odaklanmıştır. İbn Kayyim *Hidâyetü'l-Hayârâ fî Ecvî-beti'l-Yehûd ve'n-Nasârâ* adlı eserinde Yahudileri ve Hıristiyanları kutsal kitaplarında pek çok hususta hem lafız hem de mana bakımından tahrifat yapmakla eleştirmiştir. İbn Kayyim'in reddiyesinde kullanmış olduğu kaynaklar ve metoduna ilişkin yaygın kanaat İbn Teymiyye ve İbn Hazm gibi bazı isimlerin tarzından etkilenmiş olduğu yönündedir. Bununla birlikte yazarın da tespitiyle İslâm reddiye geleneğinde rastlanılmamış, fakat Yahudi ve Hıristiyan reddiye yazarlarının kullanmış olduğu delilleri zikrederek çalışmasını İslam reddiye geleneğinde daha farklı bir çizgiye taşıdığı söylenebilir.

In the first issue of the fifth volume of Oksident, three research articles and a book review are presented.

In the article titled “The Understanding of Tahrif in Ibn Qayyim al-Jawziyya's Works,” Akif Göçmen focuses on the position of Ibn Qayyim al-Jawziyya within the tradition of Islamic refutation, particularly his criticisms of the Jewish and Christian holy scriptures. In his work, “*Hidâyat al-Hayârâ fî Ağvibeti al-Yehûd wa'n-Naşârâ*”, Ibn Qayyim criticizes the Jews and Christians for altering the wording and meaning of their holy scriptures. Ibn Qayyim's use of sources and methodology was widely believed to be influenced by prominent figures such as Ibn Taymiyyah and Ibn Hazm. However, as the author points out, Ibn Qayyim's work introduces a unique perspective by referring to the evidence used by Jewish/Christian refutation writers, which has not been observed before in the tradition of Islamic refutation.

In his article entitled “The Byzantine Iconoclasm Controversy

Bilal Baş “Bizans İkonoklazm Tarişması (726-843) ve Ayasofya: Tasvir İhtilafının Mabedin Tezyinatına Etkisi” adlı makalesinde Hıristiyan gelenekte meşruluk noktasında tarişmalara konu olan ikonaların ibadetlerin bir nesnesi olarak kullanılması meselesine ve söz konusu tarişmalardaki merkezî konumu hasebiyle, Ayasofya’daki yansımalarına odaklanmaktadır. Zira dönemin hâkim görüşüne göre Ayasofya duvarları ya haç gibi sembollere ağırlık verilerek tasvir karşıtı/ikonoklast bir görünüme veyahut İsa ve Merem’in iki boyutlu tasvirleriyle tasvir taraftarı/ikonodul bir görünüme kavuşturulmuştur. Yazar bu çalışmada her iki türe ait tasvirlerin arka planında yatan teolojiyi ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu minvalde Hiëria Konsili’nin karar metni ve Şamlı Yuhanna’nın risalelerine başvurarak ikonoklast ve ikonodul anlayışların mahiyeti ve Ayasofya mozaiklerine yansıtılma şeklini irdelemiştir. Her ne kadar Ayasofya’nın ikon tezyinatına dair çalışmalar yapılmış olsa da soyut mozaik uygulaması hakkında yeterince çalışma yapılmadığını belirten yazar, kendi çalışması ile bu noktadaki boşluğu giderme arzusundadır.

Zeynep Yücedoğru’ya ait “Testimonia Koleksiyonları ve Hıristiyan Apolojetik-Polemik Eserlerdeki Şahit-Metinlerin Kullanımı” adlı çalışma, 20. yüzyılda Kitab-ı Mukaddes araştırmalarında önemli bir odak noktası olan Testimonia koleksiyonları hakkındadır. Bu çalışmada yazar, dört Hıristiyan Arap yazarın Kitab-ı Mukaddes alıntılarının testimonia geleneğiyle olan irtibatını

(726-843) and Hagia Sophia: The Impact of the Conflict of Depiction on the Decoration of the Place of Worship”, Bilal Baş focuses on the controversy in Christian tradition regarding the use of icons as objects of worship and its reflections in Hagia Sophia, given its centrality in the discussions. According to the dominant view of the period, the walls of Hagia Sophia were adorned either with symbols like the cross, reflecting an iconoclastic appearance, or with two-dimensional depictions of Jesus and Mary, reflecting an iconophile appearance. In this study, the author seeks to reveal the theological background behind both types of depictions. In this context, the author examines the nature of iconoclastic and iconodule perceptions, as reflected in the Ayasofya mosaics, by referring to the decision text of the Council of Hieria and the treatises of John of Damascus. Although there have been studies on the iconographic decoration of Hagia Sophia, the author emphasizes the lack of sufficient research on abstract mosaic applications and aims to fill this gap with his work.

The article “Collections of Testimonia and the Use of Witness-Texts in Christian Apologetic-Polemical Works” by Zeynep Yücedoğru focuses on Testimonia collections, which have been important in Bible studies in the 20th century. In this study, the author examines the connection between the quotations from the Bible by four Christian Arab writers and the Testimonia

mevcut kabuller ve kendi bilimsel çıkarımları ekseninde sorgulamakta ve değerlendirmektedir. Makale bazı Hıristiyan yazarların Müslümanları ikna etmek için Kur'an-ı Kerim'den referanslar sunmalarına da değinmektedir. Bu polemik tarzı, Hıristiyanlar nezdinde Kur'an'ın bir kaynaklık değeri taşıdığını göstermektedir. Aksine Müslümanların Kur'an'ı teolojik bir delil olarak görmesi ve bu sayede ikna edilmelerinin kolaylaşacağı gerekçesiyle tercih edilmiştir. Bu noktada Hıristiyanların ve kendi dinini savunmak isteyen diğer din mensuplarının apolojilerini sunarken öncelikle kendi kutsal kitaplarına, sonraki süreçte karşı dinin kutsal kitaplarına müracaatı, zamanın ve şartların değişimine ve dönüşümüne bağlanabilir ve Hıristiyanlara has bir durum olmadığını altı çizilebilir.

Yayın hayatında beşinci yılında Oksident ilk kez bir kitap tanıtımına yer vermektedir. Philip C. Dorroll, Elif Tokay'ın 2022 yılında yayınlanan *Nazianzuslu Grigorius ve Kutsal Ruh'un Tanrılığı Meselesi* adlı çalışmasını değerlendirmiştir. Nazianzuslu Grigorius, Hıristiyan gelenekte Kutsal Ruh'un tanrılığı noktasındaki anlayışın mimarlarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu bakımdan Dorroll, Grigorius'un düşünce sistemini Türkçe literatüre kazandırma ve Teslis anlayışını kavramaya yardımcı olması bakımından çalışmanın önemini vurgulamakta ve eseri sistematik bir tarzda değerlendirmektedir.

Emek vererek hazırladıkları bilimsel çalışmalar için kıymetli ya-

tradition, questioning and evaluating them based on existing assumptions and her own scholarly deductions. The article also addresses the practice of some Christian writers using references from the Qur'an to persuade Muslims. This polemical style does not demonstrate that the Qur'an holds a source of authority for Christians. Instead, it was preferred because Muslims considered the Qur'an theological evidence, making it easier to persuade them. In this context, it can be emphasized that Christian and other religious apologists tend to resort to their own sacred scriptures first and later to the sacred scriptures of the opposing religion, which can be attributed to the changing conditions and transformations of the time, and it is not unique to Christians.

In its fifth year of publication, Oksident includes a book review for the first time. Philip C. Dorroll reviews Elif Tokay's book *Nazianzuslu Grigorius ve Kutsal Ruh'un Tanrılığı Meselesi* (Gregory of Nazianzus and the Issue of Divinity of the Holy Spirit), published in 2022. Nazianzen Gregory is considered one of the architects of the understanding of the divinity of the Holy Spirit in the Christian tradition. In this regard, Dorroll highlights the importance of the work in introducing Gregory's thought to Turkish literature and aiding in understanding the concept of the Trinity and systematically evaluates the work.

We would like to express our appreciation to our esteemed authors, who contributed to this issue

zarlarımıza, her bir çalışmayı bilimsel hassasiyetlerle okuyarak değerlendiren hakem hocalarımıza ve dergi ekibimize teşekkür ederiz. Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...

through diligent research, our esteemed peer reviewers, who evaluated each study with scholastic rigor, and our journal staff. We hope to meet again in our next issue....